

M.S.W. Sem-IV (CBCS) (2016 Course) : WINTER - 2018
SUBJECT: CC - 14 : ENVIRONMENTAL ISSUES & DISASTER MANAGEMENT

Day: Tuesday
Date: 23/10/2018

W-2018-0489

Time: 02.00 PM TO 05.00 PM
Max. Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
 - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
 - 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer book.
-

SECTION - I

- Q.1** Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**
- a) Communal environment
 - b) Disaster cycle
 - c) Multi disciplinary model

- Q.2** Define environment and describe the concept of environmental education. **(10)**

OR

Describe the nature of physical and social environment.

- Q.3** Describe the service and action approach of environmental education. **(10)**

OR

Write an explanatory note of sustainable development.

SECTION - II

- Q.4** Write short notes on any **TWO** of the following: **(10)**
- a) Meaning of natural disaster
 - b) Types of famine
 - c) Community participation for facing disaster

- Q.5** Describe any two types of disaster. **(10)**

OR

Explain the need of prevention and preparedness for facing disaster.

- Q.6** Explain how aid is administered in 'Disaster Management'. **(10)**

OR

Explain role of government authority in relief of disaster.

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सांडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) जातीय पर्यावरण
ब) आपत्ती चक्र
क) विविध विद्याशाखीय नमुना
- प्र.२ पर्यावरणाची व्याख्या द्या व पर्यावरण शिक्षण ही संकल्पना वर्णन करा. (१०)
- किंवा
भौतिक सामाजिक पर्यावरणाचे स्वरूप वर्णन करा.
- प्र.३ पर्यावरण शिक्षणातील सेवा व कृती दृष्टिकोन वर्णन करा. (१०)
- किंवा
शाश्वत विकासावर विस्तारित टिप लिहा.

विभाग - २

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) नैसर्गिक आपत्तीचा अर्थ
ब) दुष्काळाचे प्रकार
क) आपत्ती निवारणात समुदाय सहभाग
- प्र.५ आपत्तीचे कोणतेही दोन प्रकार वर्णन करा. (१०)
- किंवा
आपत्ती निवारणासाठी प्रतिबंध व पूर्वतयारी ची गरज स्पष्ट करा.
- प्र.६ आपत्ती व्यवस्थापनात मदतीचे प्रशासन कसे होते? स्पष्ट करा. (१०)
- किंवा
आपत्ती विषयक सहाय्य कार्यात शासकिय भूमिका स्पष्ट करा.

* * * * *